

خدیجه؛ ام‌المومنین، سیده زنان عالم

اموال خدیجه به جای انجام تجارت برای افزایش آن؛ صرف زنده ماندن مسلمانان و تامین غذای تعداد زیادی از انسان‌های موحد و آزاده‌ای شد ...

اموال خدیجه به جای انجام تجارت برای افزایش آن؛ صرف زنده ماندن مسلمانان و تامین غذای تعداد زیادی از انسان‌های موحد و آزاده‌ای شد که در پای عقیده خود از جان مایه گذاشته و حسرت یک آه را بر دل مخالفان و مشرکان گذاشتند این روزهای سخت شعب ابی طالب به پایان رسید، همه اموال خدیجه در این تحریم سیاسی اجتماعی و اقتصادی هزینه شد، مسلمانان روزهای سخت و گرسنگی و محرومیت‌های اجتماعی را پشت سر گذاشتند.

دهم رمضان سالروز رحلت بانوی بزرگ اسلام، همسر با وفا و یار وحامی رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم، ام‌المومنین حضرت خدیجه علیهاالسلام است. حضرت خدیجه هر چه داشت در راه خدا داد، تمام وجودش پیروی و حمایت از پیامبر بود و یکی از چهار زن سرور زنان عالم شناخته شد؛ خداوند در برابر ناسزایی که بعد وفات عبدالله پسر پیامبر گفته بودند، دختری به خدیجه عطا فرمود که از نظر مهربانی و حمایت از پدر و همسر یگانه بود و با نزول سوره کوثر، به لقب کوثر متصف شد و دختر این مادر هم به عنوان یکی از زنان سرور زنان عالم شناخته شد.

در سال نهم بعثت، پیامبر (ص) و مسلمانان پس از تحمل تحریم‌های ظالمانه مکیان و سختگیری‌هایی که بزرگان مکه بدلیل به خطر افتادن منافع آنان توسط پیامبر ایجاد شده بود، تمام توان خود را گذاشته بودند که پیامبر در راه ترویج دین اسلام موفق نشده و جوانان و زنان و بردگان و انسان‌های آزاده که نمی‌خواستند در بند ظالمان و صاحبان سرمایه که صرفاً به ازدیاد سرمایه می‌اندیشیدند و تمام تلاش خود را بر این گذاشته بودند که به سرمایه خویش افزوده و انسان‌های بیشتری را تحت ستم خود به کار مجانی وادارند و از قبل آنها به سرمایه بیشتری دست و پا کنند گردهم جمع شدند و در مجلس مشورتی که بنای آن را جد اعلای پیامبر گذاشته بود، تصمیم گرفتند و همگی در پای این تصمیم مهر تأیید زدند که از این پس هیچ یک از مردم مکه حق ندارند با مسلمانان مراوده داشته باشند، خرید و فروش کنند، رفت و آمد و مصاحبت با آنها ممنوع و کسی حق ندارد با مسلمان ازدواج کرده و رابطه دوستی برقرار کنند.

پس از اینکه این تحریم‌های همه جانبه که از سوی بزرگان دارای زر و زور به تصویب رسیده بود، پیامبر (ص) با مشورت ابوطالب تصمیم گرفتند حال که مکیان مسلمانان را از همه امتیازات اجتماعی محروم کرده اند، مسلمانان مشمول تحریم در یک محل گرد آیند و از همدیگر دفاع کنند و در شرایط تحریم سخت در کنار یکدیگر با سختی‌ها مبارزه کنند.

در آن دوره سخت و جانفرسا که سرمایه داران مکه با داشتن سرمایه و قدرتی که از داشتن مال و منال بدست آورده بودند، سرمایه بهترین مسلمان و بهترین همسر و بهترین مادر و بهترین همراه و همدم به کمک مسلمانان آمد، تا بوسیله آن، کمی از مشکلات مسلمانان بکاهد و هم به دنیای سرمایه داری آن روز تذکر دهد که جمع کردن مال و عده، هنر نیست. صرف مال در کجا و چگونه ارزش و اهمیت دارد.

در آن روزهای سخت که هرگونه خرید و فروش با مسلمان جرم بزرگی محسوب می‌شد و خاطی به اشد مجازات محاکمه و تنبیه می‌شد! این اموال خدیجه (س) بود که توسط عوامل خدیجه، به گندم و غذا تبدیل و شبانه بر بار شتران بی‌راهنما گذاشته می‌شد و شتر به سمت شعب ابی طالب محل استقرار پیامبر و همراهان رها می‌شد، اگر شتر می‌توانست از مشرکان و مخالفان در امان بماند، شاید غذای مختصری برای مسلمانان تامین می‌شد.

اموال خدیجه به جای انجام تجارت برای افزایش آن؛ صرف زنده ماندن مسلمانان و تامین غذای تعداد زیادی از انسان‌های موحد و آزاده‌ای شد که در پای عقیده خود از جان مایه گذاشته و حسرت یک آه را بر دل مخالفان و مشرکان گذاشتند این روزهای سخت شعب ابی طالب به پایان رسید، همه اموال خدیجه در این تحریم سیاسی اجتماعی و اقتصادی هزینه شد، مسلمانان روزهای سخت و گرسنگی و محرومیت‌های اجتماعی را پشت سر گذاشتند. مشرکان و بزرگان مکه از اینکه دو سال سختی را به هم‌شهری و دوستان خود تحمیل کرده و برایشان نتیجه‌ای حاصل نشده بود سخت نگران بودند، به شکنجه‌های بیشتر و اعمال سختی‌های جدید می‌اندیشیدند.

پیامبر (ص) با اخلاق حسنه و بردباری همه رنج‌ها را تحمل می‌کند. در برابر توطئه دشمنان کوچک‌ترین ضعفی از خود نشان نمی‌دهد. مسلمانان را چون پولادی آبدیده محکم و انقلابی تربیت می‌کند. مسلمان چنان بر سختی‌ها فائق آمده بودند که

تحمل استقامت آنان برای مشرکان روز افزون بود چرا که هرچه بر شکنجه و فشار آزار می افزودند، مقاومت پیامبر (ص) و مسلمانان بیشتر می شد. پیامبر (ص) در این دوران سخت بعد از خدا و صبر و بردباری دو همراه و پشتیبان داشت که متکی به آنان بود. یکی خدیجه ام المومنین همسر وفادارش بود که با همراهی همیشگی اش، همراز و پشتیبانی قوی برای پیامبر بود و هر چه مشرکان بر او سخت می گرفتند این همسر باوفا و مهربان و اولین مسلمان زن و بهترین مادر و سختی ها را بر پیامبر (ص) آسان می کرد و به احترام همسری پیامبر (ص) ام المومنین نامیده شد.

پیامبر در این روزگار سخت، علاوه بر خدیجه (س) پشتیبان دیگری داشت که از کودکی با او همراه بود که با وصیت عبدالمطلب کفالت پیامبر را به عهده گرفت و به شایستگی از او نگهداری و حمایت کرد. حمایت ابوطالب از پیامبر به جهت بزرگی او درمکه مورد توجه و اثرگذار بود.

با درگذشت ابوطالب در اواخر ماه رجب پیامبر (ص) حامی بزرگ خود را از دست داد و به سوگ عمومی خویش نشست. عمومی که نه تنها حق پدری به پیامبر داشت، بلکه در تمامی مشکلات بیرونی مکه و فشارهایی که بر پیامبر به هر دلیل وارد می شد توسط این حامی بزرگ دفع می شد، مشکل از اینجا افزون یافت که به جای ابوطالب بزرگترین حامی پیامبر، ابولهب بزرگترین دشمن پیامبر به بزرگی مکه رسید، ابولهبی که از ابتدای بعثت به هر بهانه به آزار پیامبر می پرداخت! امروز که به درگذشت ابوطالب برای پیامبر سخت بود، اما صبر در این مصیبت را با حضور خدیجه تحمل می کرد و خوشحال بود که اگر ابوطالب را از دست داده همسرش خدیجه هست. اگر ابولهب بزرگترین دشمن قسم خورده اش به جای ابوطالب بزرگ ترین حامی اش نشسته! هنوز می توان غم ها را با خدیجه در میان گذاشت و این بانوی کرامت با پیامبر همراهی کند.

هنوز کمتر از دو ماه، از دست دادن عمومی مهربان نگذشته بود که مصیبتی جبران ناپذیر بر پیام آور الهی وارد شد و بهترین همدم و بزرگ ترین یاور و ارزنده ترین مونس خود را از دست داد و حزنی بر دل او نشانید که سال دهم را «سنه الحزن» نامید و تا زنده بود از او به عنوان همسری فداکار و مهربان پشتیبان و یار و یاور نام می برد و می گریست.

او که هر چه داشت در راه خدا داد، تمام وجودش پیروی و حمایت از پیامبر بود و یکی از چهار زن سرور زنان عالم شناخته شد؛ خداوند در برابر ناسزایی که بعد وفات عبدالله پسر پیامبر گفته بودند، دختری به خدیجه عطا فرمود که از نظر مهربانی و حمایت از پدر و همسر یگانه بود و با نزول سوره کوثر، به لقب کوثر متصف شد و دختر این مادر هم به عنوان یکی از زنان سرور زنان عالم شناخته شد.

علی متقیان.